

Historie życia

Wprowadzenie dla nauczycieli Wskazówki i informacje dodatkowe

Tekst pisany kursywą pochodzi z narzędzia internetowego.

Co historie życia jednostek mówią nam o przeszłości?
Zbadajmy dzieje dyskryminacji przez pryzmat takich historii.
Poznajmy historie życia dziesięciu ludzi, którzy doświadczyli dyskryminacji.

Cele

Realizując tę ścieżkę dydaktyczną, uczniowie:

- Poznają historie kilku osób, które doświadczyły antycyganizmu, antysemityzmu, rasizmu oraz dyskryminacji osób LGBT+.
- Zastanowią się nad osiągnięciami w zakresie walki z dyskryminacją i nad tym, co się nie zmieniło.
- Zdobędą umiejętności związane z pracą ze źródłami historycznymi.
- Będą pracować w małych grupach, wymieniając poglądy na temat skutków dyskryminacji.
- Przygotują prezentację dla dużej grupy i zapoznają się z historiami ludzi żyjących w różnych okresach historycznych.

Struktura

Ścieżka dydaktyczna „Historie życia” obejmuje jedną jednostkę dydaktyczną (lekcję), który dzieli się na kilka kroków.

- W jej toku uczniowie poznają dziesięć historii życia.
- Najpierw każdy wybierają jedną, wstępnie poznając prezentowaną postać. Następnie w grupach uczniowie wymieniają się informacjami na temat poszczególnych osób. Poznają w ten sposób różne formy dyskryminacji, takie jak antysemityzm, rasizm, dyskryminację Romów i osób LGBT+.
- Grupa zapoznaje się z fotografiami i cytatami a następnie wybiera historię jednej osoby do dokładniejszego poznania. Tablica chronologiczna zapewnia przegląd najważniejszych wydarzeń z jej życia. Na koniec uczniowie w grupach przygotowują prezentację dla całej klasy.

Biografie z przeszłości zostały tak dobrane, aby zapewnić interkulturową edukację historyczną. Nie koncentrują się na jednym okresie, choć epoka nazistowska odgrywa ważną rolę w wielu przedstawionych tu życiorysach. Ilość informacji dotyczących kontekstu jest ograniczona.

Przebieg pracy - Ikony

Uczniowie często pracować będą w parach, małych grupach lub też dyskutować na określone tematy na forum całej klasy. Przebieg pracy dla każdego kroku można łatwo rozpoznać za pomocą następujących ikon:

Odpowiadając na pytania indywidualnie, uczniowie mają nieco czasu na sformułowanie osobistej opinii.

Dyskusja w parach daje każdemu uczniowi możliwość wyrażenia własnej opinii i przedyskutowania zagadnienia w prostej formule z drugą osobą.

Dyskusja w małych grupach pozwala na wymianę większej ilości opinii, a także stwarza dogodną przestrzeń do dzielenia się własnymi poglądami. Nie wszyscy uczniowie równie chętnie dają im wyraz na szerszym forum.

Dyskusja na forum całej klasy jest okazją do wspólnego przeglądu wykonanej pracy, a Wam, nauczycielom, daje sposobność zebrania najważniejszych wniosków.

Celem jest refleksja nad tym, jak rozmaite akty dyskryminacji wpłynęły na życie tych ludzi. Zadbano o to, by zaprezentować ich nie tylko jako ofiary, lecz także jako osoby z własnym życiem i tożsamością.

Czas trwania to około 150 minut.

Krok 7, zbieranie informacji i przygotowywanie prezentacji, może zostać zrealizowany jako zadanie domowe.

Krok 1 Słowa kluczowe

Zapisz trzy słowa odnoszące się do tego, jak dyskryminacja wpływa na życie.

Uczniowie powrócą do swoich odpowiedzi pod koniec ścieżki, w kroku poświęconym refleksji.

Krok 2 Wybierz osobę

Wybierz kogoś, kto wygląda na osobę interesującą.

Po krótkim namyśle każdy uczeń wybiera jedną osobę, która wydaje mu się interesującą. W kolejnych krokach dowie się o niej więcej.

Krok 3 Twój wybór

Dlaczego wybrałeś/wybrałaś właśnie tę osobę?

Uczniowie mogą wybrać określoną historię z wielu rozmaitych powodów. Wyartykułowanie, czy wybrali ją ze względu na wygląd, czy na przykład ze względu na przytoczoną wypowiedź, pomoże im uświadomić sobie, że pierwsze skojarzenia związane z określoną osobą mogą mieć wiele źródeł.

Krok 4 Zobacz – Pomyśl – Rozważ

Przypatr się uważnie zdjęciu i napisz kilka słów na każde z trzech pytań.

Co widzisz?

Myślę, że...

Jakie masz pytania?

To ćwiczenie pomaga uczniom zapoznać się ze źródłem historycznym przy wykorzystaniu schematów „myślenia widocznego” odróżniających to, co widzą, od tego co na tej podstawie myślą, i od tego, czego chcieliby się dowiedzieć. Uczniowie zapoznają się ze zdjęciem związanym z wybraną historią. Zachęca się ich do uważnego obejrzenia i zastanowienia się nad pytaniami. Ta technika wykorzystuje naturalną ciekawość uczniów.

Zanim zaczniecie

- Dopilnujcie, aby uczniowie wiedzieli, że ich odpowiedzi będą widoczne w ramach grupy. Wymiana zdań i dyskusja stanowią centralny element procesu uczenia się.
- Gdy dyskutowane tematy mają charakter osobisty, zastanówcie się, czy panująca w klasie atmosfera daje poczucie bezpieczeństwa i czy możecie być pewni, że uczniowie będą podchodzili do siebie z szacunkiem. Jeśli uznacie to za konieczne, przedyskutowujcie tę kwestię z klasą
- Często warunkiem przejścia do kolejnego kroku będzie udzielenie jednej lub więcej odpowiedzi. Poinformujcie uczniów, że podczas pracy on-line w pewnych momentach będą mogli przejść dalej dopiero po udzieleniu odpowiedzi przez resztę klasy.
- Uczniowie będą potrzebowali wskazówek dotyczących tego, ile czasu przeznaczyć na kolejne kroki. Czyniąc to należy wziąć pod uwagę zarówno poziom edukacji uczniów, jak i cały dostępny czas. Poszczególne warianty rozpoczynają krótkie pytania, które pełnią rolę „rozgrzewki”. Zadbajcie o to, aby pierwsze kroki nie zajmowały zbyt wiele czasu, tak by zostało go więcej na późniejszą dyskusję.
- Weźcie pod uwagę przekształcenie pewnych zadań w pracę domową (tam gdzie została wskazana taka możliwość). Zbieranie informacji i przygotowanie prezentacji może być pracą domową dla poszczególnych uczniów lub małych grup.

Kształcenie hybrydowe

Kształcenie hybrydowe łączy pracę on-line i off-line, pozwalając uczniom jak najefektywniej wykorzystać oba środowiska uczenia się. Proces uczenia się, który koncentruje się wokół indywidualnych zadań i intensywnych dyskusji, powinien być starannie monitorowany.

Poszczególne uczniowie nie powinni wyprzedzać grupy. Pożyteczna może być wspólna lektura niektórych tekstów, podczas której jeden z uczniów czyta go na głos, a także wspólne obejrzenie niektórych materiałów wideo. Przeznaczcie odpowiednią ilość czasu na pracę w grupach i dyskusję na forum całej klasy.

Więcej informacji można znaleźć na stronie projektu:
[Myślenie widoczne](#)

Krok 5 Historia życia

Przeczytaj historię życia

Wybierz trzy wydarzenia z historii życia, które uważasz za ważne i wyjaśnij dlaczego.

Uczniowie otrzymują krótki tekst z podstawowymi informacjami na temat wybranej przez nich osoby.

Teksty są dostępne w pliku „Historie życia”.

Krok 6 Dobierzcie się w grupę

Podziel się z grupą „swoją” historią życia. W ciągu dwóch minut opowiedz grupie o „swojej” osobie i wyjaśnij dlaczego ją właśnie wybrałeś/wybrałaś.

Grupy powinny liczyć 4-5 uczniów, którzy wybrali różne osoby. Każdy uczeń ma dwie minuty na opowiedzenie grupie o „swojej” osobie i uzasadnienie swojego wyboru. Następnie grupy wybierają jedną historię, by nad nią wspólnie pracować, jednak uczniowie powinni zostać o tym poinformowani dopiero po zakończeniu wszystkich prezentacji.

Krok 7 Wybierzcie historię życia

Zadaniem grupy jest wybranie jednej historii życia, a potem zaprezentowanie jej na forum klasy. Po uzgodnieniu wyboru, zapiszcie powody, dla których zdecydowaliście się na tę postać? Uważnie przejrzyjcie źródła. Pracując w grupie, wybierzcie kilka, na których chcecie się oprzeć. Stwórzcie prezentację. Bądźcie kreatywni.

Jakie elementy życia tej osoby są dla was szczególnie interesujące? Jakie dzisiaj jest znaczenie tej biografii?

Grupa przygotowuje prezentację dla reszty klasy, która może przyjąć jedną z form: plakat, prezentacja w Power Poincie, wywiad lub inscenizacja. Rozwiązanie alternatywne to przygotowanie przez każdą grupę plakatu lub mini ekspozycji do zaprezentowania na forum klasy lub szkoły.

Zaplanujcie odpowiednio czas, by każda z grup zdążyła zaprezentować rezultaty swojej pracy. Można np. przeznaczyć 5 min na prezentację i 3 min na zadanie kilku pytań i udzielenie odpowiedzi oraz na wasz komentarz. Przy 25-osobowej klasie i pięcioosobowych grupach będzie to wymagało co najmniej 40 minut. Nie należy planować więcej niż 5-6 prezentacji na jedną lekcję.

Nawigowanie

Większość ścieżek edukacyjnych posiada kilka wariantów pracy. To wy, nauczyciele, decydujecie, którymi ścieżkami i wariantami będą pracowali uczniowie. Każdy wariant składa się z kilku kroków. Większość kroków obejmuje po kilka ekranów prezentujących pytania, informacje lub zadania do wykonania w parach lub w grupach. Uczniowie mogą cofać się wyłącznie do ekranów należących do tego samego kroku, na przykład po to, żeby powtórnie spojrzeć na pytanie lub przeczytać tekst. Strzałka wstecz nie zaprowadzi uczniów do wcześniejszych kroków. Jeśli to konieczne, menu rozwijane w lewym górnym rogu pozwala nawigować po całym wariantcie.

Chmury tagów

Są dwa typy chmur tagów gromadzących indywidualne odpowiedzi uczniów. „Chmura słów” gromadzi wpisane przez uczniów słowa. Wszystkie odpowiedzi traktowane są tak samo. „Chmura” prezentuje jednak przypadkowy wybór odpowiedzi. Oznacza to, że nie wszyscy widzą te same odpowiedzi. Zwykle będzie więcej słów, niż może się zmieścić na jednym ekranie. Użytecznym sposobem na zainicjowanie omawiania chmury tagów jest pytanie, czy ktoś jest zaskoczony lub zainteresowany określonym słowem. Jako moderatorzy możecie także grupować słowa łączące się ze sobą w jakiś sposób.

Niekiedy chmura tagów porządkuje opinie uczniów statystycznie i przedstawia je w postaci wykresu lub opatrzone liczbą. To ilustruje istniejące w klasie różnice zdań. Podane są sugestie do dyskusji.

Uczniowie, którzy udzielą odpowiedzi jako pierwsi, zobaczą relatywnie pustą chmurę tagów. Niech wszyscy uczniowie odświeżą ekran po tym, jak odpowiedzi udzieli ostatni z nich.

Słowniczek

Słowa wyróżnione w tekście są objaśnione w słowniczku. To, w jakim zakresie uczniowie będą z niego korzystać, zależy od poziomu edukacji i zainteresowania uczniów, a także od dostępnego czasu. Niekiedy uczniowie otrzymają polecenie sięgnięcia do słowniczka. Zastanówcie się, które słowa chcecie omówić z całą klasą, aby mieć pewność, że są dobrze rozumiane.

Krok 8 Każdy głos ma znaczenie

Przed prezentacjami omówcie krótko, kto nie został wybrany i dlaczego, ponieważ wszystkie historie życia są ważne.

Na ekranie widać znowu wszystkie dziesięć osób. Zapytajcie, czy ktoś wybrał jedną historię a w grupie pracował nad inną. Potwierdźcie, które historie zostały wybrane, a które odrzucone, których nikt nie wybrał. Możecie także zapytać o przebieg dyskusji w grupach i o uzasadnienie wyboru określonej historii. Na koniec podkreślcie, że każda z tych historii jest niepowtarzalnym i cennym głosem, który uczy nas czegoś o społeczeństwie.

Krok 9 Czas na prezentacje

Gotowi? Czas na waszą prezentację!

Uczniowie prezentują wybrane przez nich historie reszcie klasy. Weźcie pod uwagę możliwość poproszenia kogoś o sfilmowanie prezentacji lub zrobienie zdjęć. Należałoby to omówić wcześniej i ustalić, czy uczniowie zgadzają się na rozpowszechnienie prezentacji poza klasą.

Krok 10 Refleksja

Przypatrz się słowom kluczowym w odpowiedzi na pierwsze pytanie. Dodaj nowe propozycje i wyjaśnij dlaczego to zrobiłeś. Zapisz trzy nowe słowa związane z tym, jak dyskryminacja wpływa na życie ludzi.

Na zakończenie ścieżki omówcie nowe słowa dodane przez uczniów.

Informacje i instrukcje (i)

Dodatkowe informacje i instrukcje są czasem dostępne w prawym górnym rogu ekranu. Upewnijcie się, że uczniowie o tym wiedzą. Niekiedy informacje te będą im potrzebne do wykonania zadania.

Napisy

Przed rozpoczęciem prezentacji wideo upewnij się, że napisy są włączone (kliknij na ikonkę znajdującą się w prawym dolnym rogu ekranu, aby wybrać język).

